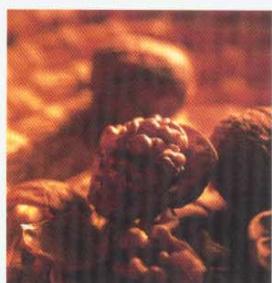

Letno poročilo 1997

Vsebina

1.	<i>Pismo delničarjem</i>	<i>stran 1</i>
2.	<i>Osnovni kapital, dejavnost družbe, struktura prihodka</i>	<i>stran 3</i>
3.	<i>Lastninska in upravljalnska struktura družbe 31. 12. 1997</i>	<i>stran 4</i>
4.	<i>Poslovanje družbe</i>	<i>stran 6</i>
5.	<i>Bilančni podatki</i>	<i>stran 14</i>
6.	<i>Mnenje pooblaščenega revizorja</i>	<i>stran 26</i>
7.	<i>Mnenje nadzornega sveta</i>	<i>stran 28</i>

1 Pismo delničarjem

Spoštovani delničarji

Pred dobrim letom, 28. oktobra 1997, sem skupščini delničarjev Poslovnega sistema Mercator, d.d. predstavil ukrepe, s katerimi bo uprava, ki jo vodim od 2. oktobra 1997, posegla na različna poslovna področja z namenom, da Poslovni sistem Mercator postane uspešna gospodarska družba, družba z zadovoljnimi delničarji, kupci in zaposlenimi.

Kot najpomembnejša ukrepa sem navedel spremembe v izvedbi dolgoročne strategije razvoja trgovskih in netgovskih družb ter realno vrednotenje premoženja Poslovnega sistema Mercator. Skupščina delničarjev je z opredeljenimi usmeritvami delovanja uprave soglašala, v konkretni vsebini pa jo je z ustreznimi sklepi potrdil nadzorni svet družbe, ki ga je skupščina delničarjev imenovala 28. oktobra 1997.

Nadzorni svet družbe je decembra 1997 in januarja 1998 sprejel spremembe in dopolnitve Poslovnega načrta 1997-1999 s planom dobička Poslovnega sistema Mercator v obdobju 1997-1999. Najpomembnejše dopolnitve zadevajo: organiziranost trgovske dejavnosti Poslovnega sistema Mercator v štirih regijskih družbah, netgovske družbe se ne prodajo za vsako ceno, vse organizacijske enote morajo poslovali pozitivno, Mercatorjeva trgovina mora do leta 2000 postati po večih merilih evropsko primerljiva in povečati svoj tržni delež v slovenski trgovini od 16 na 20 %, kar naj bi dosegla s prenovo obstoječih prodajnih objektov, gradnjo novih, predvsem velikih objektov in s strateškimi povezavami s podobnimi trgovskimi podjetji v Sloveniji. V odnosih z dobavitelji mora Mercator dosledno uveljaviti položaj največjega kupca v državi, potrošnikom zagotoviti kakovostno ponudbo predvsem slovenskih izdelkov po konkurenčnih, evropsko primerljivih cenah, zaposlenim socialno varnost in dobre delovne pogoje, delničarjem pa varno in stabilno naložbo. Rezultati uresničevanja ciljev oziroma Poslovnega načrta so otipljivi v letu 1998.

Naj se vrнем k letu 1997, ko je zamenjava uprave in nadzornega organa družbe (2. in 28. oktobra 1997) ter neverodostojno izkazovanje medletnih poslovnih rezultatov v Poslovnu sistemu Mercator pomenilo najnižjo točko stagnacije, na kateri pa so novoimenovana uprava, nadzorni svet in zaposleni našli in zmogli skupni jezik za obrat v smer navzgor. V prvi vrsti se je to odrazilo v 26 kratkoročnih ukrepih, ki jih je uprava izvajala v treh mesecih vodenja Poslovnega sistema Mercator. Gre za ukrepe za preprečitev nadaljnjega padanja prodaje, za okrepitev Mercatorjeve kreditibilnosti v odnosih s poslovnimi partnerji in za vzpostavitev zaupanja med upravo in zaposlenimi. S temi ukrepi je uprava dosegla, da se je 4,3 % realni padec prodaje, ugotovljen oktobra 1997, ob koncu leta znižal na 2,3 %. Kljub naporom uprava ni mogla uresničiti napovedi izida leta 1997 s skromnim

dobičkom, saj so se ob koncu leta razjasnila oziroma postala znana nekatera dejstva, ki so bila drugačna od tistih, ki so oblikovala medletne poslovne rezultate. Ta dejstva so: izguba v višini 547 milijonov tolarjev predvsem v družbi Mesnine dežele Kranjske, kjer ni bila uresničena napoved kriznega managementa, da bo družba uresničila sanacijski načrt (krizni management je bil zamenjan), negativni učinek prevrednotenja v letu 1997 odkupljenih lastnih delnic na tržno ceno, veljavno na zadnji dan trgovanja v tem letu v višini 567 milijonov tolarjev; odhodki za obresti za neplačan davek od dobička pravnih oseb za leta 1994-1996 v višini 157 milijonov tolarjev ter izredni odhodki v višini 2.324 milijonov tolarjev, ki so nastali zaradi čiščenja izgub, nakopičenih v preteklih letih, za katere je bilo predvideno, da se bodo pokrile z izrednimi prihodki od umika lastnih delnic, kar pa zaradi v januarju 1998 objavljenega stališča Inštituta za revizijo, ni bilo možno. Ta dejstva v poslovnih izkazih pomenijo izgubo v višini 2.661 milijonov tolarjev.

Daje vrednost Mercatorjevega premoženja (objektov in zemljišč), ki je bila za lastninjenje Poslovnega sistema Mercator izkazana v otvoritveni bilanci prevsoka, so opozarjale že prejšnje uprave, prejšnji in sedanji nadzorni svet, revizorji Ernst&Young ter strokovnjaki Evropske banke za obnovo in razvoj.

Da bo posezeno tudi na to področje, sem sporočil skupščini delničarjev 28.10.1997. Ta poseg je s sklepom konkretiziral nadzorni svet. S celotnim postopkom realnejše cenitve premoženja so bili predhodno seznanjeni vsi pomembnejši delničarji ter upniki družbe in so ga podprli. Zaradi opravljenega prevrednotenja premoženja po zaključnem računu je prišlo v bilančnih izkazih posameznih odvisnih družb do zmanjšanja vrednosti nepremičnin in kapitala, v družbi Poslovni sistem Mercator pa še do zmanjšanja vrednosti naložb v odvisne družbe. Prevrednotenje premoženja je na pasivni strani bilance stanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. vplivalo na znižanje kapitala. Izguba Poslovnega sistema Mercator, d.d. v letu 1997 tako znaša 15.025 milijonov tolarjev.

S prevrednotenjem premoženja in odpisom v breme nekaterih elementov kapitala je dosežena njegova normalna struktura, primerljivost donosa s podobnimi dejavnostmi in s tem izboljšanje Mercatorjevega položaja na finančnem trgu.

Nekatere negativne konotacije prevrednotenja premoženja so v javnosti, tudi pri delničarjih, zasenčile mnoga druga pozitivna gibanja in delovanja znotraj Poslovnega sistema Mercator, ki so se v Mercatorju začela v zadnjem trimesečju leta 1997. Gre za pomembne pozitivne premike na področju nabave in prodaje, notranje organiziranosti, zniževanja stroškov poslovanja, poenotenje poslovnih funkcij na vseh ravneh poslovanja, transparentnega trgovanja z delnicami (decembra 1997 je bila Mercatorjeva delnica na Ljubljanski borzi uvrščena v kotacijo A), utrjevanja korporacijske kulture ter zaupanja med organi vodenja, nadzora, soupravljanja in sindikata. Zaradi tega sem prepričan, da je Poslovni sistem Mercator, kljub negativnemu izkazu poslovanja za leto 1997, na najboljši poti, da s svojim ekonomskim in človeškim potencialom do leta 2000 uresniči s triletnim Poslovnim načrtom napovedano preobrazbo v uspešno in sodobno organizirano gospodarsko družbo. Prepričan sem, da bo uresničitev Mercatorjevih ciljev z napovedanimi poslovnimi izidi element, po katerem boste delničarji sodili Mercatorjevo upravo v letu 1998 in v prihodnjih letih.

Premiki, ki so bili storjeni konec leta 1997 in v začetku leta 1998, niso prišli sami od sebe. So rezultat skupnega, strpnega, strokovnega in predvsem z medsebojnim zaupanjem prezentega dela v nadzornem svetu, v upravi Poslovnega sistema Mercator, upravah odvisnih družb in zaposlenih v družbah Poslovnega sistema Mercator. Kljub trdi preiskušnji za posamezni in za vse skupaj, smo svoje moči usmerili v prihodnost - v Mercator leta 2000. Uspeh, ki nedvomno zaslubi tudi zaupanje delničarjev.

V Ljubljani, 17.10.1998

Zora Janković
predsednik uprave

2. Osnovni kapital, dejavnost družbe, struktura prihodka

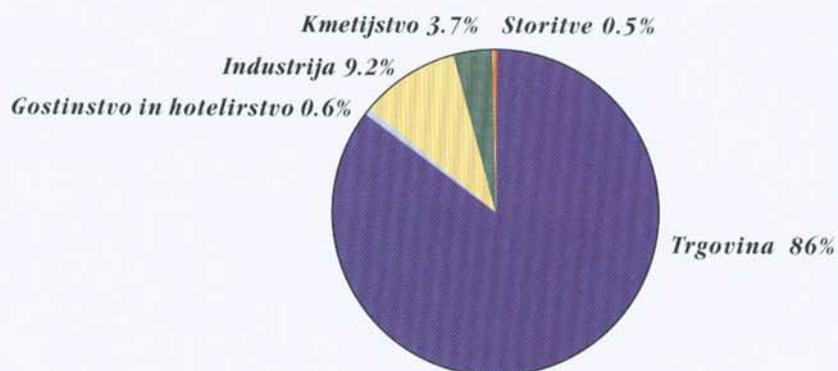
Glavna dejavnost Poslovnega sistema Mercator, d.d. z osnovnim kapitalom 32.085 milijonov SIT je trgovina. V koncern pa so povezane še industrijske, kmetijske, gostinsko hotelske in inženiring družba (storitve).

Struktura prihodka (konsolidiranega)

Prihodki iz prodaje po dejavnosti ¹	leto 1997	leto 1996	v tisoč SIT indeks
Trgovina	104,061,431	99,336,158	105
Industrija	11,114,000	11,804,952	94
Kmetijstvo	4,448,639	4,258,497	104
Gostinstvo in hotelirstvo	746,363	816,091	91
Storitve	646,630	568,833	114
Skupaj	121,017,063	116,784,531	104

¹ Prihodki so konsolidirani - izločeni so vsi medsebojni odnodi med kapitalsko povezanimi odvisnimi družbami Poslovnega sistema Mercator

Deleži dejavnosti v prihodku

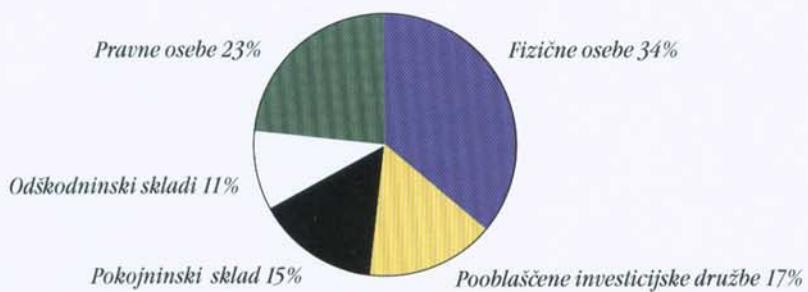
3. Lastninska in upravljalska struktura družbe 31. 12. 1997

V letu 1996 je lastninski delež okoli 35.000 fizičnih oseb znašal 46 %, v letu 1997 se je število delničarjev - fizičnih oseb znižalo na 31.000, njihov lastninski delež pa na 34 %. Delnice malih delničarjev so pokupile predvsem pravne osebe (banke, gospodarske družbe in druge). Lastninski deleži institucionalnih lastnikov (skladov) so v obeh letih na približno enaki ravni.

4

Konec leta 1997 so bile Mercatorjeve delnice uvrščene na najzahtevnejšo borzno kotacijo A.

Tržna vrednost delnice na dan 31.12.1997 je znašala 4.361 SIT, knjigovodska vrednost pa 14.208 SIT.

V letu 1997 je Poslovni sistem Mercator sestavljalo 6 trgovskih, 6 industrijskih, 3 kmetijske, 2 gostinstveni in ena inženiring odvisna družba, za katere so izdelani konsolidirani izkazi poslovanja. Poleg v odvisnih družbah je imel Poslovni sistem Mercator dolgoročne finančne naložbe v 9 družbah oziroma podjetjih (pridružene družbe).

Poslovni sistem Mercator, d.d. (obvladujoča družba)

Mercator Trgovina Ljubljana

% lastništva Poslovnega sistema Mercator

<i>Mercator SVS, d.d.</i>	100%	Trgovina
<i>Mercator Dolenjska, d.d.</i>	100%	
<i>Mercator Degro, d.d.</i>	100%	
<i>Mercator Modna hiša, d.d.</i>	100%	
<i>Trgoavto, d.d.</i>	51%	
<hr/>		
<i>Mercator Emba, d.d.</i>	51,19%	Industrija
<i>Eta, d.d.</i>	74,79%	
<i>Zmajčkov butik, d.d.</i>	66,66%	
<i>Mesnine dežele Kranjske, d.o.o.</i>	90,56%	
<i>Mercator Pekarna Grosuplje, d.d.</i>	51,01%	
<i>Mercator Slosad, d.d.</i>	100%	
<hr/>		
<i>Mercator KG Kočevje, d.o.o.</i>	90,94%	Kmetijstvo
<i>Mercator KŽK Kmetijstvo, d.o.o.</i>	100%	
<i>Mercator Agrokombinat, d.o.o.</i>	100%	
<hr/>		
<i>Mercator Hotel Ilirija, d.o.o.</i>	100%	Gostinstvo in hotelirstvo
<i>Mercator Sremič, d.o.o.</i>	100%	
<hr/>		
<i>Mercator Optima, d.o.o.</i>	100%	Storitve
<hr/>		
<i>Zavarovalnica Mercator, d.d.</i>	96%	Dolgoročne finančne naložbe
<i>Oljarica Kranj, d.d.</i>	45,42%	
<i>Gorenjska mlekarna, d.d.</i>	43%	
<i>Interspar, d.o.o.</i>	20%	
<i>Unileasing</i>	25%	
<i>Spectrum</i>	33%	
<i>Goimpex, Gorica</i>	25%	
<i>Intermercator, Celovec</i>	100%	
<i>Unimercat, Muenchen</i>	25%	

4. Poslovanje družbe

Uvod

Večina finančnih podatkov za leto 1997 odraža prevrednotenje nepremičnin v odvisnih družbah in družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. Odločitev za prevrednotenje je temeljila na naslednjih dejstvih:

- previsoko vrednotenje nepremičnin izvira iz uporabe predpisane metodologije za pripravo otvoritvene bilance za potrebe lastninjenja, ko je bila vrednost osnovnih sredstev precenjena in njihove nabavne vrednosti izkazane visoko nad tržnimi;
- na precenjenost kapitala so opozarjale analize Evropske banke za obnovo in razvoj, ko je preverjala finančne in druge podatke v zvezi z odobritvijo razvojnega posojila;
- v zvezi s precenjenostjo je Nadzorni svet Poslovnega sistema že v letu 1996 zahteval, da se opravi prevrednotenje;
- revizorji, ki so opravili revizijo računovodskih izkazov za leto 1997 treh Mercatorjevih družb, so v svojih poročilih opozorili na previsoko vrednost zemljišč in podali zahtevo, da se vrednost zniža za več kot 40%, ker navedena precenjenost ni v skladu z računovodskim standardom I/II;
- na previsoke vrednosti v bilanci stanja je opozarjal tudi borzni trg, ki je te vrednosti že tudi anticipiral;
- za izvedbo strateške usmeritve, da se netrgovske družbe prodajo, so bile v letu 1997 opravljene nove cenitve teh družb (14);
- kot posledico prevrednotenja je pričakovati uspešnejši dostop do cenejsih finančnih virov doma in v tujini.

6

Prevrednotenje nekaterih nepremičnin v posameznih trgovskih družbah je bilo opravljeno na iztržljivo vrednost, ki je lahko nekoliko nižja od poštene tržne vrednosti, kot jo opredeljujejo računovodski standardi.

Pooblaščeni revizor je to dejstvo navedel v svojem poročilu za štiri trgovske družbe (družba Poslovni sistem Mercator, d.d., Mercator SVS, Mercator Degro in Mercator Modna hiša). Vendar pa ta opomba ne pomeni, da revizor ne sprejema rezultatov oziroma odločitve ali izvedbe, temveč le izpostavlja zadevo, ki ni izvedena strogo po predpisih - računovodskih standardih, ki usmerjajo delo revizorja. Revizorjeva opomba zadeva samo trgovske družbe. Cenitve netrgovskih družb so v celoti skladne z računovodskimi standardi, razen pri družbi Mesnine dežele Kranjske, v kateri so problemi povezani z njenim siceršnjim poslovanjem.

Za delničarje je pomembna revizorjeva ugotovitev, da so v izkazih razkrita prav vsa dejstva in okoliščine, ki so pomembna in istočasno potrebna podlaga za uspešno poslovanje družbe in da je družba ravnala z veliko mero previdnosti pri izkazu rezultatov za leto 1997.

Brez prevrednotenja izguba v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. znaša 2.661 milijonov SIT, izhaja pa iz:

- izgube odvisnih družb (547 mio SIT);
- prevrednotenja v letu 1997 odkupljenih lastnih delnic na tržno ceno (567 mio SIT);
- odhodkov za obresti po Odločbi uprave RS z dne 13.5.1997, za neplačilo davka od dobička v letih 1994 - 1996 (157 mio SIT);
- izrednih odhodkov (2.324 mio SIT). Velik del izrednih odhodkov je posledica čiščenja nakopičen-

nih izgub iz preteklih let, za katere je bilo v revizijskem poročilu za leto 1996 predvideno, da se bodo v letu 1997 pokrile z izrednimi prihodki iz umika lastnih delnic, kar zaradi razlage Inštituta za revizijo o načinu knjiženja umika lastnih delnic, objavljenem januarja 1998, ni bilo možno.

Zaradi prevrednotenja izguba v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. v letu 1997 znaša 15.025 mio SIT. Izhaja pa iz:

- a) Izgube iz poslovanja (7.305 mio SIT);
- b) Izgube iz financiranja (6.249 mio SIT);
- c) Izgube iz izrednega poslovanja (1.471 mio SIT).

Ad a) glavnino izgube iz poslovanja predstavlja amortizacija zaradi razvrednotenja zgradb (6.354 mio SIT).

Ad b) glavnino izgube iz financiranja predstavljajo izgube odvisnih družb po prevrednotenju nepremičnin v teh družbah (5.398 mio SIT).

Pomembnejši (konsolidirani) podatki o poslovanju

	v tisoč SIT		
Prihodki iz prodaje po dejavnosti	leto 1997	leto 1996	indeks
Trgovina	104,061,431	99,336,158	105
Industrija	11,114,000	11,804,952	94
Kmetijstvo	4,448,639	4,258,497	104
Gostinstvo in hotelirstvo	746,363	816,091	91
Storitve	646,630	568,833	114
Skupaj	121,017,063	116,784,531	104

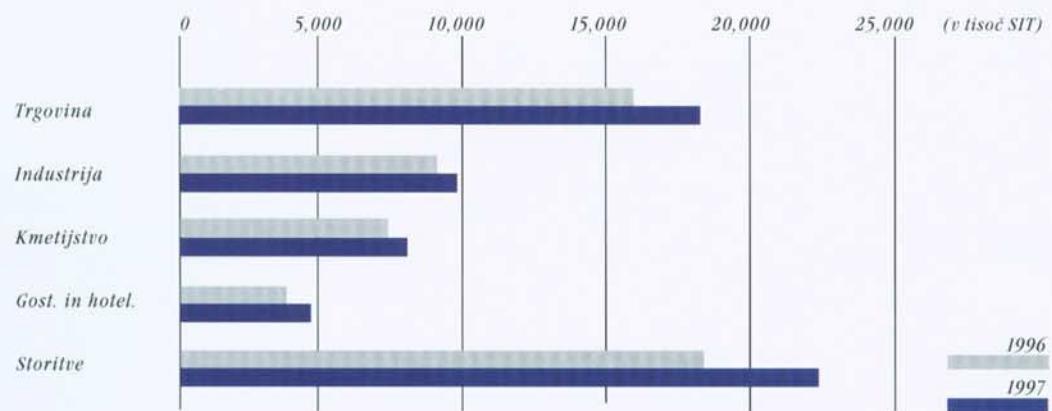
	v tisoč SIT		
Finančni podatki	leto 1997	leto 1996	indeks
Dobiček oz.izguba po obdavčitvi	-15,207,560	550,503	
Finančni tok	-350,816	4,011,757	
Sredstva	78,375,553	85,826,500	91
Lastni kapital	48,446,996	59,003,060	82
Zaposleni	8,082	8,808	92

Poslovni sistem Mercator je v letu 1997 ustvaril 121.017 mio SIT prihodkov iz prodaje, kar je za 4 % več kot v letu 1996. Prihodki so se realno povečali le v storitveni dejavnosti (Mercator Optima), medtem ko ostale dejavnosti izkazujejo nižje rasti prihodkov, gostinstvo in hotelirstvo ter industrija pa celo padec. Realni padec prodaje v trgovski dejavnosti je posledica zaprtja nerentabilnih enot in občasnega zapiranja enot zaradi prenove.

Ostali finančni podatki so v veliki meri odraz prevrednotenja nepremičnin ob koncu leta 1997. V posameznih ovisnih družbah in v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. je po prevrednotenju neodpisanih vrednosti nekaterih nepremičnin v bilančnih izkazih prišlo do zmanjšanja vrednosti nepremičnin v aktivi bilance stanja ter kapitala v pasivri bilance stanja, v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. pa še do zmanjšanja naložb v ovisne družbe. V izkazu uspeha je prevrednotenje osnovnih sredstev vplivalo na povečanje stroška amortizacije ter na povečanje vključevanja negativnih rezultatov posameznih ovisnih družb v rezultat družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. Po prevrednotenju osnovnih sredstev tako izkazuje koncern Mercator 15.208 mio SIT izgube. Negativen je tudi finančni tok, izračunan kot vsota dobička oz. izgube in amortizacije. Znižala so se tako sredstva kot lastniški kapital, za okoli 8% pa se je znižalo tudi število zaposlenih.

Produktivnost v dejavnostih

Dejavnost	leto 1997			leto 1996			<i>v tisoč SIT</i>
	Prihodki iz prodaje	Število zaposlenih	Produktivnost	Prihodki iz prodaje	Število zaposlenih	Produktivnost	
Trgovina	104,061,431	6.220	16,730	99,336,158	6.612	15,024	
Industrija	11,114,000	1.125	9,879	11,804,952	1.344	8,783	
Kmetijstvo	4,448,639	548	8,118	4,258,497	598	7,121	
Gostinstvo in hotelirstvo	746,363	160	4,665	816,091	223	3,660	
Storitve	646,630	29	22,298	568,833	31	18,349	
Skupaj	121,017,063	8.082	14,974	116,784,531	8.808	13,259	

Najbolj se je povečala produktivnost v gostinstvu in hotelirstvu, kar je posledica večjega znižanja zaposlenih od znižanja prihodkov iz prodaje. Zaradi visokega povečanja prihodkov iz prodaje se je produktivnost izboljšala tudi v storitveni dejavnosti. V trgovski dejavnosti se je storilnost povečala za 12% kar je posledica zmanjšanja števila zaposlenih za okoli 6%.

Prihodek (nekonsolidirani) in število zaposlenih v družbah Poslovnega sistema Mercator

Družba	Prihodek v tisoč SIT ¹	Št. zaposlenih	Prihodek na zaposlenega
TRGOVINA			
<i>Poslovni sistem Mercator, d.d. (obvladujoča družba)</i>	71.869.433	3.763	19.099
<i>Mercator SVS</i>	19.228.886	1.042	18.454
<i>Mercator Dolenjska</i>	8.969.973	495	18.121
<i>Mercator Degro</i>	7.663.729	517	14.823
<i>Mercator Modna hiša</i>	1.699.022	115	14.774
<i>Trgoavto</i>	6.797.648	288	23.603
<i>Trgovina skupaj</i>	116.228.691	6.220	18.686
NDUSTRIZA			
<i>Mercator Emba</i>	1.384.562	107	12.940
<i>Eta</i>	2.980.740	319	9.344
<i>Zmajčkov butik</i>	1.014.009	150	6.760
<i>Mesnine dežele Kranjske</i>	4.109.327	332	12.377
<i>Mercator Pekarna Grosuplje</i>	1.300.285	131	9.926
<i>Mercator Slosad</i>	779.603	86	9.065
<i>Industrija skupaj</i>	11.568.526	1.125	10.283
KMETIJSTVO			
<i>Mercator Agrokombinat</i>	1.022.220	92	11.111
<i>Mercator KG Kočevje</i>	2.375.731	271	8.767
<i>Mercator KŽK Kmetijstvo Kranj</i>	1.406.164	185	7.601
<i>Kmetijstvo skupaj</i>	4.804.115	548	8.767
GOSTINSTVO IN HOTELIRSTVO			
<i>Mercator Hotel Ilirija</i>	528.302	87	6.072
<i>Mercator Sremič</i>	257.823	73	3.532
<i>Gostinstvo in hotelirstvo skupaj</i>	786.125	160	4.913
STORITVE			
<i>Mercator Optima</i>	676.397	29	23.324
<i>Storitve skupaj</i>	676.397	29	23.324
<i>Skupaj koncern</i>	134.063.854	8.082	16.588

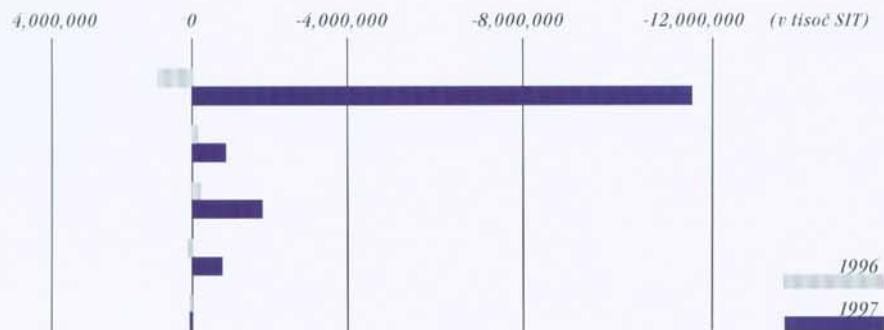
¹ Prihodek je seštevek čistih prihodkov iz prodaje, prihodkov iz udeležb v dobičku, prihodkov iz obresti in drugih prihodkov od financiranja ter izrednih prihodkov.

Dobički oziroma izgube (konsolidirani) v dejavnostih

v tisoč SIT

Dejavnost	Dobički in izgube v letu 1997	Dobički in izgube v letu 1996
Trgovina	-11,593,231	929,606
Industrija	-975,271	-143,882
Kmetijstvo	-1,781,967	-248,723
Gostinstvo in hotelirstvo	-863,872	3,729
Storitve	6,781	9,773
Skupaj	-15,207,560	550,503

10

Vse dejavnosti koncerna Mercator, razen storitev, zaradi prevrednotenja nepremičnin v posameznih družbah izkazujejo izgube. Pred prevrednotenjem so izgubo izkazovale le družbe Mesnine dežele Kranjske, Mercator Sremič in družba Poslovni sistem Mercator,d.d. Izguba družbe Poslovni sisitem Mercator, d.d. iz rednega delovanja izhaja predvsem iz izgub v prej naštetih odvisnih družbah , iz stroškov prevrednotenja odkupljenih lastnih delnic na tržno ceno, stroškov zamudnih obresti za neplačani davek od dobička v letih 1994-1996 ter visokih izrednih odhodkov, ki so posledica čiščenja nakopičenih izgub v preteklih letih:

- popravek vrednosti naložb v tujini;
- popravek naložbe v družbo Mercator Nebotičnik;
- popravek vrednosti terjatev do tujine;

Izredni odhodki se nanašajo na premalo oblikovane popravke terjatev v letu 1996, ki so bili v letu 1997 preneseni z namenom, da se pokrijejo z izrednimi prihodki, ki bi nastali z umikom lastnih delnic.

Dobički oziroma izgube (nekonsolidirani) v letu 1997 pred in po prevrednotenju nepremičnin v posameznih družbah koncerna Mercator

<i>Dejavnosti in družbe</i>	<i>pred prevrednotenjem</i>	<i>po prevrednotenju</i>
TRGOVINA		
<i>PSM, d.d. brez kapitalskih povezav*</i>	-2.854.547	-9.755.948
<i>Mercator SVS</i>	322.471	-917.239
<i>Mercator Dolenjska</i>	75.942	-267.867
<i>Mercator Degro</i>	89.697	-478.357
<i>Mercator Modna hiša</i>	29.944	-26.386
<i>Trgoavto</i>	35.068	35.068
<i>Trgovina skupaj</i>	-2.301.425	-11.410.729
INDUSTRIZA		
<i>Mercator Emba</i>	14.409	14.409
<i>Eta Kamnik</i>	26.261	-107.045
<i>Zmajčkov Butik</i>	13.423	13.422
<i>Mesnine dežele Kranjske</i>	-523.744	-955.524
<i>Mercator Pekarna Grosuplje</i>	76.049	38.865
<i>Mercator Slosad</i>	20.603	20.602
<i>Industrija skupaj</i>	-372.999	-975.271
KMETIJSTVO		
<i>Mercator Agrokombinat</i>	7.292	-318.406
<i>Mercator KG Kočevje</i>	186	-1.179.995
<i>Mercator KŽK Kmetijstvo Kranj</i>	477	-283.567
<i>Kmetijstvo skupaj</i>	7.955	-1.781.968
GOSTINSTVO IN HOTELIRSTVO		
<i>Mercator Hotel Ilirija</i>	22.015	-532.144
<i>Mercator Sremič</i>	-23.570	-331.728
<i>Gostinstvo skupaj</i>	-1.555	-863.872
STORITVE		
<i>Mercator Optima</i>	6.781	6.781
<i>Storitve skupaj</i>	6.781	6.781
<i>Skupaj koncern</i>	-2.661.243	-15.025.059

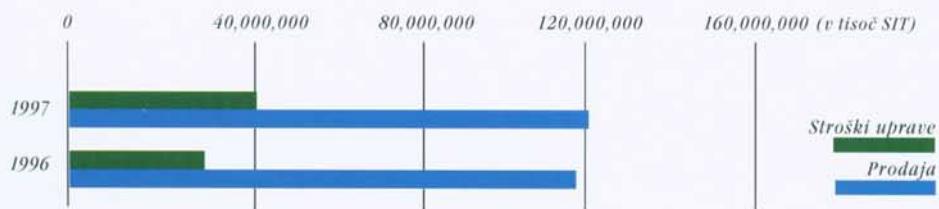
*Dobiček oziroma izguba pred in po prevrednotenju za družbo Poslovni sistem Mercator d.d. ne vključuje dobičkov oz. izgub posameznih družb, ki so sicer vključeni v izkaz uspeha PSM, d.d. - nanaša se torej samo na poslovanje družbe "matere".

Poslovanje trgovine

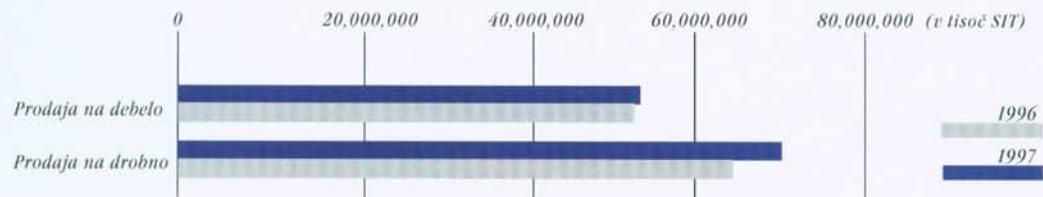
Mercatorjeva trgovina, ki združuje 6 trgovskih družb, je v letu 1997 ustvarila 104.061.431 tisoč SIT oz. 5% več prihodkov iz prodaje (konsolidirano) kot v letu 1996. Trgovina na debelo je ustvarila 44% celotnega prometa, trgovina na drobno pa 56%. Realni padec prometa izkazujeta tako grosistična kot maloprodajna dejavnost. Vzroki za stagnacijo v grosistični dejavnosti so ukinitve nekaterih lokalnih grosističnih skladišč, ustavitev dobav plačilno nesposobnim kupcem ter spremembe v organizaciji tehničnih in tekstilnih grosističnih skladišč. V maloprodaji je realni padec prometa posledica zapiranja maloprodajnih enot zaradi nerentabilnosti in občasnega zapiranja trgovin zaradi prenov. V koncernu Mercator je bilo v letu 1996 zaprtih 3.874 m² prodajnih površin, v letu 1997 pa 4.434 m². Zaradi tega je maloprodajni promet v primerjavi z letom 1996 realno nižji za 2,3%.

Delež Mercatorja v slovenski trgovini je glede na leto 1996 nekoliko padel in znaša 16,02%. Poleg že opisanih dejstev je na padec prodaje vplivala tudi okrepljena konkurenca.

Stroški uprave in prodaje

Prodaja na debelo in drobno

Poslovanje industrije, kmetijstva in storitev

V Poslovni sistem Mercator je kapitalsko povezanih 12 industrijskih, kmetijskih in storitvenih družb. Značilnost poslovanja teh družb v letu 1997 je slabšanje pogojev gospodarjenja, vključno s povečanim uvozom konkurenčnih izdelkov in pritiskom na ugodnejše nabavne pogoje s strani trgovskih organizacij.

Družbe Mercator Pekarna Grosuplje, Zmajčkov butik in Mercator Slosad so presegle ali pa so poslovale v okviru načrtovanega bruto dobička. Pri tem velja posebej poudariti stroškovno sanacijo družbe Mercator Slosad in uresničitev ciljev, določenih v razvojnih strategijah teh družb.

Slabše od načrtovanega sta poslovali družbi Mercator EMBA in ETA Kamnik, pri čemer je sanacija v družbi ETA Kamnik le delno uresničena. V tej družbi poteka projekt prestrukturiranja proizvodnje s pomočjo holandskih firm HAK&PARTNERS in Agriplan Consultant.

Družba Mesnine dežele Kranjske je po zelo različnih medletnih napovedih rezultatov poslovanja v letu 1997, iz rednega poslovanja izkazala 578 mio SIT izgube, po prevrednotenju osnovnih sredstev pa 1.055 mio SIT (ta izguba je v družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. upoštevana v sorazmerju z 90,56 % lastniškim deležem). Nastala izguba izvira predvsem iz neobvladovanje prodaje, saj je ta v primerjavi z letom prej, padla za 20%. Kljub bistvenemu zmanjšanju zaposlenih in pozitivnim stroškovnim premikom, je izguba terjala prekinitev pogodbe s kriznim managementom in postavitev novega vodstva.

Za poslovne rezultate kmetijskih družb iz rednega poslovanja je značilna "pozitivna ničla", po prevrednotenju osnovnih sredstev v vseh kmetijskih družbah pa izguba v višini 1.900 mio SIT. Ne glede na problematiko kmetijskih družb, ki je povezana s kmetijsko politiko države, se njihovo tekoče poslovanje poslabšuje, kar terja hitrejše prestrukturiranje teh družb.

Družba Mercator Optima je poslovala pod pričakovanji zaradi poravnave obveznosti iz naslova izgubljene tožbe njenega pravnega predhodnika in vpliva obračuna davka iz dobička za pretekla leta.

5. Bilančni podatki Poslovnega sistema Mercator, d.d.

Izkaz uspeha za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 1997

Vrsta prihodka oz. odhodka	1997	v tisoč SIT 1996
A. ČISTI PRIHODKI IZ PRODAJE	69,214,495	66,346,017
Prihodki od prodaje proizv. domači trg	105,516	32,330
Prihodki od prodaje proizvodov tujih trg	28,696	48,985
Prihodki od prodaje storitev domači trg	2,280,026	2,239,419
Prihodki od prodaje storitev tujih trg	147,843	246,898
Prihodki od prodaje blaga	66,535,815	63,383,952
Prihodki iz usredstvenih lastnih učinkov	116,599	394,433
B. STROŠKI PRODANIH KOLIČIN	53,420,312	50,055,129
Proizvajalni stroški	191,942	117,724
Nabavna vrednost prodanega blaga in mat.	53,228,370	49,937,405
C. KOSMATI DOBIČEK IZ PRODAJE	15,794,183	16,290,888
Č. Stroški uprave	9,168,315	2,376,138
D. Stroški prodaje	13,950,619	13,075,973
E. Drugi prihodki iz poslovanja	19,632	18,482
F. DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA	-7,305,119	857,259
G. Prihodki iz udeležb v dobičku v državi in tujini	328,535	760,057
H. Prihodki iz obresti in drugi prih. od financiranja	1,211,721	1,038,246
I. Odpisi dolgoročnih in kratkoročnih fin.naložb	6,107,961	862,648
J. Odhodki za obresti in drugi odhodki financiranja	1,680,753	1,253,600
K. DOBIČEK/IZGUBA IZ REDNEGA DELOVANJA	-13,553,577	539,314
L. Izredni prihodki	1,095,050	400,662
M. Izredni odhodki	2,566,531	346,453
N. CELOTNI DOBIČEK ALI IZGUBA	-15,025,058	593,523
O. Davek iz dobička	0	0
P. ČISTI DOBIČEK ALI IZGUBA POSL. LETA	-15,025,058	593,523

Izkaz stanja na dan 31.december 1997

		v Iisoč SIT
	1997	1996
SREDSTVA		
A. STALNA SREDSTVA	50,671,787	58,231,216
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	752,043	1,241,456
II. Opredmetena osnovna sredstva	24,926,769	26,231,160
III. Dolgoročne finančne naložbe	24,611,370	30,221,543
IV. Popravek kapitala	381,605	537,057
B. GIBLJIVA SREDSTVA	13,520,575	14,810,950
I. Zaloge	6,153,959	6,109,023
II. Dolgoročne terjatve iz poslovanja	157,629	145,802
III. Kratkoročne terjatve iz poslovanja	5,084,156	6,955,993
V. Kratkoročne finančne naložbe	1,638,715	539,557
V. Denarna sredstva	196,124	285,467
VI. Aktivne časovne razmejitve	289,992	775,108
Skupaj sredstva	64,192,362	73,042,166

15

	1997	1996
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
A. Kapital	45,586,581	56,715,197
I. Osnovni kapital	32,085,040	33,442,400
II. Vplačani presežek kapitala		
III. Rezerve	4,989,231	3,084,688
IV. Preneseni dobiček (izguba) prejšnjih let	(849,636)	418,575
V. Revalorizacijski popravek kapitala	24,387,004	19,176,011
VI. Nerazpor. čisti dobiček (izguba) posl. leta	(15,025,058)	593,523
B. Dolgoročne rezervacije		
C. Dolgoročne obveznosti iz financiranja	2,807,570	1,406,126
Č. Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	65,113	602,373
D. Kratkoročne obveznosti iz financiranja	5,575,798	3,360,303
E. Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	9,738,454	10,939,294
F. Pasivne časovne razmejitve	418,846	18,873
Skupaj obveznosti do virov sredstev	64,192,362	73,042,166

Izkaz finančnega toka na dan 31.december 1997

	<i>v tisoč SIT</i>
<i>Revalor. začetno stanje denarnih sredstev 1.1.</i>	= 312,301
<i>Prihodki</i>	+ 71,869,433
<i>Odhodki brez amortizacije in oblik.dolgoročnih rezervacij</i>	- 78,043,741
<i>NEPOPRAVLJENI ČISTI PRITOKI PRI POSLOV. DEJAVNOSTI</i>	= -5,862,007
<i>Zmanjšanje obveznosti iz poslovanja</i>	- 2,823,017
<i>zmanjšanje terjatev iz poslovanja</i>	+ 2,527,578
<i>povečanje pasivnih časovnih razmejitev</i>	+ 398,199
<i>zmanjšanje aktivnih časovnih razmejitev</i>	+ 557,976
<i>zmanjšanje zalog</i>	+ 529,312
<i>POPRAVLJENI ČISTI PRITOKI PRI POSLOV. DEJAVNOSTI</i>	= -4,671,958
<i>Pobotano povečanje neopredmetenih dolg.sredstev</i>	- 14,915
<i>Pobotano povečanje opredmetenih osnovnih sredstev</i>	- 4,459,605
<i>Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb</i>	+ 8,656,933
<i>pobotano povečanje kratkoročnih finančnih naložb</i>	- 1,048,440
<i>čisti odtoki pri poslovni in invest.dejavnosti</i>	= -1,537,985
<i>zmanjšanje kapitala</i>	- 1,434,786
<i>pobotano povečanje dolg.obveznosti iz financiranja</i>	+ 1,269,268
<i>pobotano povečanje kratkoročnih obveznosti iz financiranja</i>	+ 1,899,627
<i>KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV</i>	= 196,124

Pojasnila k računovodskim izkazom

Pojasnila k izkazu stanja sredstev

Neopredmetena dolgoročna sredstva

	<i>v tisoč SIT</i>
<i>Nabavna oz. revalorizirana vrednost</i>	1.1.1997 31.12.1997
<i>Dobro ime</i>	1.084.538 593.242
<i>Organizacijski stroški</i>	81.173 47.238
<i>Materialne pravice</i>	1.795 6.593
<i>Druge postavke</i>	73.950 104.970
<i>Skupaj</i>	1.241.456 752.043

Neopredmetena dolgoročna sredstva predstavlja v glavnem dobro ime, ki se zaradi visokega odpisa zmanjšuje. Pomembna povečanja drugih postavk neopredmetenih osnovnih sredstev se nanašajo

predvsem na dolgoročne odložene stroške najemnin, neto stroške finančnih najemov, projekt programske opreme, licence za uporabo programov itd.

Opredmetena osnovna sredstva

	<i>v tisoč SIT</i>
<i>Nabavna oz. revalorizirana vrednost</i>	<i>1.1.1997</i>
	<i>31.12.1997</i>
<i>Zemljišča</i>	<i>2.711.221</i>
<i>Zgradbe</i>	<i>18.257.328</i>
<i>Trgovinska oprema</i>	<i>1.438.130</i>
<i>Druga oprema</i>	<i>931.400</i>
<i>Večletni nasadi</i>	<i>14.512</i>
<i>Druga opredmetena sredstva</i>	<i>10.090</i>
<i>Osnovna sredstva v pridobivanju</i>	<i>2.294.546</i>
<i>Osnovna sredstva v najemu</i>	<i>562.308</i>
<i>Predujmi za opredmetena osn.sred.</i>	<i>11.624</i>
<i>Skupaj</i>	<i>26.231.160</i>
	<i>24.926.769</i>

Pomembnejša opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, oprema in osnovna sredstva v pridobivanju. Njihova vrednost se povečuje zaradi revalorizacije in tudi zaradi investicij v nove trgovine in modernizacijo obstoječih. Vrednosti zemljišč in zgradb so ob koncu leta 1997 nižje kot v začetku leta, ker je družba na podlagi sklepa Nadzornega sveta in v skladu s cenitvijo pooblaščenega cenilca uskladila knjižne vrednosti nekaterih zemljišč in zgradb z iztržljivimi vrednostmi.

Dolgoročne finančne naložbe

	<i>31.12.1997</i>	<i>Struktura v %</i>	<i>31.12.1996</i>
<i>Dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja</i>	<i>22.268.033</i>	<i>90,48</i>	<i>26.416.591</i>
<i>Dolgoročne finančne naložbe v pridružena podjetja</i>	<i>1.550.018</i>	<i>6,30</i>	<i>3.091.953</i>
<i>Dolgoročne finančne naložbe v druga podjetja</i>	<i>73.894</i>	<i>0,30</i>	<i>88.916</i>
<i>Dolgoročno dana posojila odvisnim podjetjem</i>	<i>339.688</i>	<i>1,38</i>	<i>226.672</i>
<i>Dolgoročno dana posojila pridruženim podjetjem</i>	<i>5.725</i>	<i>0,02</i>	<i>5.789</i>
<i>Dolgoročno dana posojila drugim podjetjem</i>	<i>145.911</i>	<i>0,59</i>	<i>165.826</i>
<i>Dolgoročno dani depoziti</i>	<i>228.101</i>	<i>0,93</i>	<i>225.796</i>
<i>Skupaj dolgoročne finančne naložbe</i>	<i>24.611.370</i>	<i>100,00</i>	<i>30.221.543</i>

Kapitalske naložbe v odvisne družbe so v letu 1997 nižje zaradi negativnih rezultatov poslovanja odvisnih družb. Ti so negativni zaradi prevrednotenja nepremičnin v večini odvisnih družb, zmanjšanja dobičkov iz naslova davka od dobička po Odločbi Davčne uprave RS ter zaradi zamenjave

lastnih delnic nekaterih odvisnih družb. V "pridruženih družbah" in drugih podjetjih so bili opravljeni popravki vrednosti naložb v višini 1.164.123 tisoč SIT.

Pregled dolgoročnih finančnih naložb doma in v tujini

	% v kapitalu 31.12.1997	Spremembe v letu 1997	Stanje naložbe 31.12.1997	v tisoč SIT Stanje naložbe 31.12.1996
<i>Družbe oziroma podjetja</i>				
<i>Mearcator SVS</i>	100.00	-671,989	6,962,875	7,634,864
<i>Mercator Dolenjska</i>	100.00	-127,463	1,408,351	1,535,814
<i>Mercator Degro</i>	100.00	-256,506	2,630,334	2,886,840
<i>Mercator Modna hiša</i>	100.00	-3,126	464,742	467,868
<i>Trgoavto</i>	51.00	55,106	1,004,253	949,147
<i>Trgovina skupaj</i>		-1,003,978	12,470,555	13,474,533
<i>Mercator Emba</i>	51.19	-177,089	707,807	884,896
<i>Ela</i>	74.79	-207,836	1,260,423	1,468,259
<i>Zmajčkov butik</i>	66.66	39,997	369,724	329,727
<i>Mesnine dežele Kranjske</i>	90.56	-851,998	422,978	1,274,976
<i>Mercator Pekarna Grosuplje</i>	51.01	47,638	498,466	450,828
<i>Mercator Slosad</i>	100.00	31,251	31,251	0
<i>Industrija skupaj</i>		-1,118,037	3,290,649	4,408,686
<i>Mercator Agrokombinat</i>	100.00	-196,143	1,104,526	1,300,669
<i>Mercator KG Kočevje</i>	90.94	-889,290	2,203,315	3,092,605
<i>Mercator KŽK Kmetijstvo</i>	100.00	-127,488	1,552,997	1,680,485
<i>Kmetijstvo skupaj</i>		-1,212,921	4,860,838	6,073,759
<i>Mercator Hotel Ilirija</i>	100.00	-421,189	810,605	1,231,794
<i>Mercator Sremič</i>	100.00	-255,688	553,247	808,935
<i>Gostinstvo skupaj</i>		-676,877	1,363,852	2,040,729
<i>Mercator Optima</i>	100.00	10,733	192,693	181,960
<i>Mercator Računalniške storitve</i>		-6,057		6,057
<i>Storitve skupaj</i>		4,676	192,693	188,017
<i>SKUPAJ ODVISNE DRUŽBE DOMA</i>		-4,007,137	22,178,587	26,185,724
<i>Intermercator Celovec</i>	100.00	9,953	89,446	79,493
<i>Black Sea Odessa</i>		-101,613		101,613
<i>Podol Kijev</i>		-49,234		49,234
<i>Praga Exim</i>		-526		526
<i>SKUPAJ ODVISNE DRUŽBE V TUJINI</i>		-141,420	89,446	230,866

<i>Mercator Nebotičnik</i>	-777,850	0	777,850
<i>Oljarica Kranj</i>	45,42	-63,821	599,526
<i>Gorenjska Mlekarna</i>	43,00	33,719	392,430
<i>Mercator Zavarovalnica</i>	96,00	19,464	226,532
<i>Spar Mercator</i>	-339,390	0	339,390
<i>Interspar Ljubljana</i>	20,00	-174,972	160,709
<i>M banka Ljubljana</i>		-170,685	0
<i>Spectrum Ljubljana</i>	33,00	-4,089	83,425
<i>Unileasing Ljubljana</i>	20,00	1,234	14,365
SKUPAJ NALOŽBE DOMA		-1.476,390	1.476,987
			2.953,377
<i>Unimercat Muenchen</i>	25,00	-65,624	70,868
<i>Goimpex Gorica</i>	25,00	80	2,163
SKUPAJ NALOŽBE V TUJINI		-65,544	73,031
			138,575
SKUPAJ DOLGOROČNE FIN. NALOŽBE		-5.690,491	23.818,051
			29.508,542

Popravek kapitala

Družba je v letu 1997 pridobila 34.937 lastnih delnic z zamenjavo delnic Poslovnega sistema Mercator za delnice odvisnih družb in na trgu vrednostnih papirjev kupila 52.567 lastnih delnic.

Zaloge

Zaloge predstavljajo 6.153.959 tisoč SIT oziroma 9,6% vseh sredstev. Njihova realna vrednost je v letu 1997 padla bolj kot prodaja, kar je rezultat odpisa nekurantnih zalog.

Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja znašajo 157.629 mio SIT.

Kratkoročne terjatve iz poslovanja

	<i>31.12.1997</i>	<i>struktura v %</i>	<i>31.12.1996</i>
<i>Kratkoročne terjatve iz posl. do odvisnih podjetij</i>	375.242	7,38	1.318.424
<i>Kratkoročne terjatve iz posl. do pridruženih podjetij</i>	243.754	4,79	623.679
<i>Kratkoročne terjatve iz poslovanja do drugih podjetij</i>	3.973.493	78,15	4.106.851
<i>Kratkoročni potrošniški krediti</i>	177.362	3,49	163.034
<i>Druge kratkoročne terjatve</i>	78.234	1,54	161.814
<i>Kratkoročne terjatve iz financiranja</i>	100.642	1,98	404.593
<i>Kratkoročne varščine</i>	135.429	2,66	177.598
Skupaj kratkoročne terjatve iz poslovanja	5.084.156	100,00	6.955.993

V stanju popravkov terjatev so upoštevani popravki terjatev do "pridruženih družb" in drugih podjetij v višini 1.738.107 tisoč SIT, popravki spornih terjatev iz poslovanja do "pridruženih družb" in drugih podjetij v višini 948.939 tisoč SIT, popravki vrednosti obresti v višini 138.354 tisoč SIT in popravki vrednosti drugih terjatev v višini 75.950 tisoč SIT.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe predstavljajo 1.638.715 tisoč SIT, od tega 55% kratkoročno dana posojila drugim podjetjem, 24% odvisnim podjetjem in 21% pridruženim podjetjem.

Denarna sredstva

Denarna sredstva se nanašajo na sredstva v blagajni (401 tisoč SIT) in dobroimetja pri Agenciji RS za plačilni promet ter bankah (195.723 tisoč SIT).

Aktivne časovne razmejitve

Pomembni postavki aktivnih časovnih razmejitev sta obračunani superrabati (256.573 tisoč SIT) in razmejeni stroški najemnin in zavarovanj (32.612 tisoč SIT).

Obveznosti do virov sredstev

Kapital

	<i>v tisoč SIT</i>	
	<i>Stanje 31.12.1997</i>	<i>Stanje 31.12.1996</i>
<i>Osnovni kapital</i>	32.085.040	33.442.400
<i>Rezerve</i>	4.989.231	3.084.688
<i>Dob. / izg. prejšnjih let</i>	-849.636	418.575
<i>Revalorizacijski popravki celotnega kapitala</i>	24.387.004	19.176.011
<i>Nerazporejen dobiček tekočega leta</i>	-15.025.058	593.523
<i>Kapital skupaj</i>	45.586.581	56.715.197

Zmanjšanje osnovnega kapitala je posledica umika 135.736 lastnih delnic po nominalni vrednosti na dan 30.6.1997. Povečanje rezerv pa posledica oblikovanja sklada lastnih delnic 1.112.017 tisoč SIT in razlike med nominalno in tržno vrednostjo delnice pri umiku 135.736 lastnih delnic.

Zmanjšanje dobičkov iz prejšnjih let je posledica oblikovanja sklada lastnih delnic in obveznosti iz naslova Odločbe Davčne uprave v zvezi s plačilom davka od dobička iz let 1994 do 1996. Tako znaša prenešena izguba iz prejšnjih let 849 mio SIT, kar je razvidno tudi iz bilance stanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d..

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.1997 znaša 14.208 SIT za delnico, vrednost na trgu vrednostnih papirjev na dan 31.12.1997 pa 4.361 SIT za delnico.

Dolgoročne obveznosti iz financiranja

Dolgoročne obveznosti iz financiranja znašajo skupaj 2.807.570 tisoč SIT. V primerjavi z letom 1996 so se povečale za 99%. Obveznosti za najeta posojila pri bankah predstavljajo 79% vseh dolgoročnih finančnih obveznosti, ostale obveznosti pa se nanašajo na prejeta posojila pri drugih podjetjih. Največji delež dobljenih posojil pri bankah predstavlja posojilo Evropske banke za obnovo in razvoj (1.637.700 tisoč SIT).

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja se nanašajo predvsem na obveznosti iz naslova dolgoročno združenih sredstev članic Razvojnega sklada Poslovnega sistema Mercator (32.694 tisoč SIT) in na obveznosti iz naslova finančnih najemov (28.786 tisoč SIT).

Kratkoročne finančne obveznosti

	<i>v tisoč SIT</i>	<i>31.12.1997</i>	<i>Struktura v %</i>	<i>31.12.1996</i>
<i>Kratkoročno dobljena posojila pri odvisnih podjetjih</i>	1.071.299	19,21	568.773	
<i>Kratkoročno dobljena posojila pri pridruženih podjetjih</i>	4.064.509	72,90	268.481	
<i>Kratkoročno dobljena posojila pri drugih podjetjih</i>	213.882	3,84	668.344	
<i>Kratkoročno dobljena posojila pri bankah</i>	87.511	1,57	1.854.705	
<i>Kratkoročno izdani vrednostni papirji, depoziti</i>	138.597	2,49		
<i>Skupaj kratkoročne obveznosti iz financiranja</i>	5.575.798	100,00		3.360.303

Kratkoročne obveznosti iz financiranja so se v primerjavi z letom 1996 povečale za 66%. Največji delež se nanaša na posojila pri "pridruženih podjetjih" v okviru teh pa na posojila najeta pri Unimercatu, Muenchen (3.923.096 SIT).

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo 9.738.454 tisoč SIT, 69% se jih nanaša na obveznosti do dobaviteljev izven Poslovnega sistema Mercator. Večja postavka med obveznostmi iz poslovanja je obveznost do države po Odločbi Davčne uprave v zvezi z davkom od dobička iz let 1994-1996. Ta obveznost predstavlja 10% vseh obveznosti iz poslovanja.

Pasivne časovne razmejitve

Večje postavke pasivnih časovnih razmejitev (418.846 tisoč SIT) predstavljajo vkalkuliran del plač po individualnih pogodbah, vkalkulirani stroški reklame in stroški revizije za leto 1997, odvisni stroški pri nabavi blaga itd.

Zabilančna evidenca

Vrednost zabilančne evidence znaša 10.682.245 tisoč SIT, največji delež predstavljajo hipoteke Evropske banke za obnovo in razvoj (57%), prevzeta jamstva, predvsem izdane devizne garancije Unimercatu, Muenchen (24%), denacionalizacijski zahtevki (4%), blago prevzeto v konsignacijo (3%) itd.

Pojasnila k izkazu uspeha

Čisti prihodki iz prodaje

Neto prihodki znašajo 69.234.127 tisoč SIT. V primerjavi z letom 1996 so porasli za 4%, in sicer prihodki iz prodaje blaga za 5%, prihodki iz prodaje storitev in proizvodov pa so ostali na ravni leta 1996.

Stroški prodanih količin znašajo 53.420.312 tisoč SIT in so večji za 7%. Kosmati dobiček iz prodaje (razlika med prodajo in nabavno vrednostjo blaga) tako znaša 15.794.183 tisoč SIT in je za 3% nižji kot v predhodnem letu.

Stroški po naravnih vrstah

Vrsta stroška	Leto 1997	v tisoč SIT Deležv %
Stroški materiala	1,504,000	6.45
Stroški storitev	3.542.064	15.20
Popravki obratnih sredstev	457,061	1.96
Stroški amortizacije	8.635.615	37.06
Stroški dela	8.774.799	37.66
Drugi stroški	389.515	1.67
Skupaj stroški	23.303.054	100
 <i>Spremembe vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje</i>	 7.822	
 <i>Skupaj odhodki delovanja</i>	 23.310.876	

Pomembnejše postavke v stroških so stroški dela, ki predstavljajo 37,7%, stroški amortizacije 37,1% in stroški storitev 15,2%. V primerjavi z letom 1996 so se največ povečali stroški amortizacije (366%), kar je v največji meri posledica prevrednotenja nekaterih nepremičnin oziroma uskladitev knjižnih vrednosti zgradb z iztržljivimi na dan 31.12. 1997, pa tudi posledica povečanja investicijskih vlaganj. Stroški popravkov obratnih sredstev so porasli za 48%. Med stroški storitev so najbolj porasli stroški intelektualnih in osebnih storitev, kar se v pretežni meri nanaša na stroške koriščenja kredita Evropske banke za obnovo in razvoj. Stroški dela so nominalno porasli le za 3%, realno pa so padli za 6,1%.

Prihodki od financiranja

Prihodki od financiranja, ki znašajo 1.540.256 tisoč SIT, se nanašajo na prihodke od cassascontov v znesku 544.731 tisoč SIT, prihodke od obresti v znesku 431.747 tisoč SIT, prihodke od udeležb v dobičkih podjetij v znesku 328.535 tisoč SIT, prihodke od tečajnih razlik v višini 107.861 tisoč SIT, druge prihodke od financiranja (prihodki iz naslova vrednostnih papirjev) v višini 127.383 tisoč SIT.

Prihodki in odhodki iz udeležb v finančnih naložbah

	<i>v tisoč SIT</i>
<i>Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe</i>	-5,269,111
<i>TRGOVINA</i>	
<i>Mercator SVS</i>	-917,239
<i>Mercator Dolenjska</i>	-267,867
<i>Mercator Degro</i>	-478,357
<i>Mercator Modna hiša</i>	-26,386
<i>Trgoavto</i>	35,068
<i>Skupaj trgovina</i>	-1,654,781
<i>INDUSTRIZA</i>	
<i>Mercator Emba</i>	14,409
<i>Eta</i>	-107,045
<i>Zmajčkov butik</i>	13,422
<i>Mesnine dežele Kranjske</i>	-955,524
<i>Mercator Pekarna Grosuplje</i>	38,865
<i>Mercator Slosad</i>	20,602
<i>Skupaj industrija</i>	-975,271
<i>KMETIJSTVO</i>	
<i>Mercator Agrokombinat</i>	-318,406
<i>Mercator KG Kočevje</i>	-1,179,995
<i>Mercator KŽK Kmetijstvo</i>	-283,567
<i>Skupaj kmetijstvo</i>	-1,781,968
<i>GOSTINSTVO IN HOTELIRSTVO</i>	
<i>Mercator Hotel Ilrija</i>	-532,144
<i>Mercator Sremič</i>	-331,728
<i>Skupaj gostinstvo</i>	-863,872
<i>STORITVE</i>	
<i>Mercator Optima</i>	6,781
<i>Storitve skupaj</i>	6,781
<i>Dolgoročne finan. naložbe v "pridružene družbe"</i>	187,971
<i>Dolgoročne finančne naložbe v ostale družbe</i>	2,208
<i>Skupaj dolgoročne finančne naložbe v državi</i>	-5,078,932
<i>Dolgoročne finančne naložbe v tujini</i>	9,209
<i>Skupaj dolgoročne finančne naložbe</i>	-5,069,723

Odhodki financiranja

Med odhodki financiranja, ki znašajo 7.788.714 tisoč SIT, predstavljajo največji delež popravki in odpisi dolgoročnih finančnih naložb zaradi izgub odvisnih podjetij 5.398.258 tisoč SIT (glej prejšnjo tabelo). Izkazane izgube odvisnih družb so posledica prevrednotenja nepremičnin, uskladitev vrednosti lastnih delnic s tržno vrednostjo na dan izkaza ter oblikovanih popravkov vrednosti naložb v "pridružene družbe" oziroma podjetja.

Odhodki od obresti v skupnem znesku 1.205.527 tisoč SIT izhajajo predvsem iz povečanja finančnih obveznosti iz naslova komercialnih oz. blagovnih kreditov ter iz obresti za davek na dobiček v letih 1994 do 1996. Odhodki od tečajnih razlik so izkazani v višini 422.834 tisoč SIT, odhodki od cassascontov pa v viši 19.152 tisoč SIT.

Izredni prihodki

Izredne prihodke v višini 1.095.050 tisoč SIT predstavljajo naslednje večje postavke: prihodki, ki se nanašajo na prejšnja leta (585.538 tisoč SIT), med katerimi je najvišja postavka dobiček pri prodaji deležev v podjetjih Interspar in Spar v znesku 354.857 tisoč SIT, dobiček od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev (150.346 tisoč SIT), odpisane terjatve iz prejšnjih let (118.579 tisoč SIT), odpisi obveznosti iz prejšnjih let (55.784 tisoč SIT).

Izredni odhodki

Med izrednimi odhodki v višini 2.566.531 tisoč SIT so najvišja postavka odhodki iz prejšnjih let (2.167.210 tisoč SIT). Odhodki iz prejšnjih let se nanašajo predvsem na popravek naložbe Mercator Nebotičnik, Ljubljana (777.850 tisoč SIT), popravek naložbe v Podol, Ukrajina (101.865 tisoč SIT), popravek naložbe v Black Sea, Ukrajina (49.234 tisoč SIT), oblikovanje popravka vrednosti terjatev (226.145 tisoč SIT) ter popravek terjatev do kupcev v tujini (476.056) tisoč SIT.

Pojasnila k izkazu finančnega toka

Izkaz finančnega toka kaže vpliv pritokov in odtokov na stanje denarnih sredstev v obdobju od 1.1. do 31.12.1997. Sestavljen je na podlagi postavki v izkazu stanja in izkazu uspeha ter njihove dodatne obdelave in pojasnjuje vpliv financiranja, investiranja, definanciranja in dezinvestiranja na spremembe stanja denarnih sredstev od začetka do konca obračunskega obdobja.

Pritoki so povezani s povečanjem obveznosti do financerjev z njihovimi vnosmi v družbo in z zmanjšanjem sredstev v obliki pravic v obdobju. Odtoki so povezani s povečanjem sredstev v obliki stvari in pravic v obdobju in z zmanjšanjem obveznosti do financerjev, ki so od družbe dobili ustreznata poplačila.

Zaradi inflacije so bile vse postavke v začetnem izkazu stanja preračunane z uporabo indeksa cen na drobno (109,4) in tako izražene v novi kupni moči domače valute.

Revalorizirano začetno stanje denarnih sredstev (312.301 tisoč SIT) povečujejo vsi prihodki družbe (71.869.433 tisoč SIT) in zmanjšujejo odhodki, zmanjšani za amortizacijo (78.043.741 tisoč SIT).

Nepopravljeni čisti pritoki pri poslovni dejavnosti so negativni v višini 5.862.007 tisoč SIT, kar je posledica izkazane izgube. Izkazane nepopravljene čiste pritoke pri poslovni dejavnosti še znižujejo zmanjšane obveznosti iz poslovanja, kar je posledica prenosa kredita Unimercata na kratkoročne obveznosti iz financiranja v letu 1997, povečujejo pa jih zmanjšane terjatve iz poslovanja, ki so predvsem posledica oblikovanja popravkov terjatev, zmanjanja aktivnih časovnih razmejitev ter zmanjšanja zalog.

Popravljeni čisti pritoki pri poslovni dejavnosti so negativni v višini 4.671.958 tisoč SIT. Zmanjšujejo jih povečana neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva, povečujejo pa zmanjšane dolgoročne finančne naložbe, kar je posledica prevrednotenja nekaterih nepremičnin v ovisnih družbah ter prodaje dela finančnih naložb v "pridruženih podjetjih". Zmanjšanje čistih pritokov pri poslovni dejavnosti se nanaša še na povečanje kratkoročnih finančnih naložb.

Čisti poslovni pritoki pri poslovni in investicijski dejavnosti so negativni v višini 1.537.985 tisoč SIT, nadalje pa se znižujejo zaradi zmanjšanja kapitala. Kapital se je zmanjal zaradi izgube v letu 1997, obveznosti plačila davka iz dobička pravnih oseb za leta 1994 do 1996, delno pa zaradi umika lastnih delnic. Povečanje čistih pritokov iz poslovne in investicijske dejavnosti se nanaša na povečanje dolgoročnih finančnih obveznosti iz kredita Evropske banke za obnovo in razvoj ter na povečanje kratkoročnih obveznosti iz financiranja zaradi prenosa kratkoročnega kredita Unimercata iz obveznosti iz poslovanja na kratkoročne finančne naložbe.

Končno stanje denarnih sredstev je 196.124 tisoč SIT.

6. Mnenje pooblaščenega revizorja

namenjeno

Skupščini delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Revidirali smo izkaz stanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana, z dne 31. decembra 1997 ter z njim povezana izkaz uspeha in izkaz gibanja finančnih tokov za poslovno leto, ki se je končalo na isti dan. Za naštete računovodske izkaze je odgovorno poslovodstvo podjetja. Naša odgovornost je, da izrazimo mnenje o njih.

Revidirali smo v skladu s temeljnimi revizijskimi načeli in mednarodnimi revizijskimi standardi. Po teh načelih in standardih smo bili dolžni načrtovali in izvesti revidiranje tako, da bi si pridobili razumno zagotovilo, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembnejših napačnih prikazov. V okviru revizije smo preiskali dokaze, ki podpirajo zneske in razkritja v računovodskih izkazih. Ocenili smo tudi računovodske standarde in pomembnejše metode izkazovanja vrednosti v računovodskih izkazih, ki jih je uporabilo poslovodstvo, ter ovrednotili razkritja v računovodskih izkazih. Prepričani smo, da je opravljena revizija dobra podlaga za mnenje o računovodskih izkazih.

Družba je razvrednotila neodpisane vrednosti nekaterih nepremičnin (6.569 mio tolarjev) in zmanjšala naložbe v odvisna podjetja (5.283 mio tolarjev) zaradi razvrednotenja njihovih opredmetenih osnovnih sredstev, kar pomembno znižuje poslovni izid. Razvrednotenje sredstev je bilo opravljeno sočasno z njihovo polno revalorizacijo. Ocenjujemo, da je bila opravljena uskladitev v posameznih primerih potrebna.

26

V okoliščinah, ko se tržni položaj gospodarske družbe v primerjavi s predhodnim obdobjem ni bistveno spremenil in ni dvoma v nadaljevanje njenega poslovanja, menimo, da bi bila uskladitev neodpisanih vrednosti posameznih osnovnih sredstev na raven njihovih ocenjenih poštenih tržnih vrednosti primerna osnova v smislu slovenskih računovodskih standardov 1 in 13. Razvrednotenje neodpisanih vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev je bilo opravljeno na iztržljivo vrednost.

Razen ko gre za vpliv okoliščin, ki so navedene v prejšnjem odstavku, na obravnavane računovodske izkaze, ti po našem mnenju v vseh pogledih podajajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana, na dan 31.12.1997 in izidov njenega poslovanja v letu, ki se je končalo na navedeni datum, v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Ljubljana, 31.7.1998

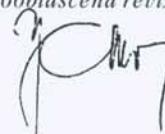
 RFR Ernst & Young,
revizijska družba, d.o.o.

Direktor

Franc Prodnik, dipl. oec.,
pooblaščen revizor

Blanka Jeraša, dipl. oec.,
pooblaščena revizorka

namenjeno

*Skupščini delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana
(skupina)*

Revidirali smo konsolidiran izkaz stanja Skupine Poslovni sistem Mercator, z dne 31. decembra 1997 ter z njim povezana konsolidirana izkaza uspeha in gibanja finančnih tokov za poslovno leto, ki se je končalo na isti dan. Za našete računovodske izkaze je odgovorno poslovodstvo Skupine Poslovni sistem Mercator. Naša odgovornost je, da izrazimo mnenje o njih.

Revidirali smo v skladu s temeljnimi revizijskimi načeli in mednarodnimi revizijskimi standardi. Po teh načelih in standardih smo bili dolžni načrtovati in izvesti revidiranje tako, da bi si pridobili razumno zagotovilo, da konsolidirani računovodski izkazi ne vsebujejo pomembnejših napačnih prikazov. V okviru revizije smo preiskali dokaze, ki podpirajo zneske in razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih. Ocenili smo tudi računovodske standarde in pomembnejše metode izkazovanja vrednosti v konsolidiranih računovodskih izkazih, ki jih je uporabilo poslovodstvo, ter ovrednotili razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih. Prepričani smo, da je opravljena revizija dobra podlaga za mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih.

Skupina Poslovni sistem Mercator je razvrednotila neodpisane vrednosti nekaterih opredmetenih osnovnih sredstev (12.403 mio tolarjev), kar pomembno znižuje poslovni izid skupine. Razvrednotenje sredstev je bilo opravljeno sočasno z njihovo polno revalorizacijo.

Razvrednotenje neodpisanih vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v trgovinskih družbah je bilo opravljeno na iztržljivo vrednost. V okoliščinah, ko se tržni položaj gospodarske družbe v primerjavi s predhodnim obdobjem ni bistveno spremenil in ni dvoma v nadaljevanje njenega poslovanja, menimo, da je primerna osnova za razvrednotenje sredstev v smislu slovenskih računovodskih standardov 1 in 13 njihova poštena tržna vrednost.

Razen ko gre za vpliv okoliščin, ki so navedene v prejšnjem odstavku, na obravnavane konsolidirane računovodske izkaze, ti po našem mnenju v vseh pogledih podajajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja Skupine Poslovni sistem Mercator, na dan 31.12.1997 in izidov njenega poslovanja v letu, ki se je končalo na navedeni datum, v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Ljubljana, 28.8.1998

*EY RFR Ernst & Young,
revizijska družba, d.o.o.*

Direktor

*Franc Prodnik, dipl. oec.,
pooblaščeni revizor*

*Blanka Jeraša, dipl. oec.,
pooblaščena revizorka*

7. Mnenje nadzornega sveta

Nadzorni svet se je na seji 26.8.1998 seznanil s poročilom o opravljeni reviziji nekonsolidiranih in konsolidiranih letnih računovodskih izkazov za leto 1997 in je v delu, ki se nanaša na prevrednotenje sredstev ugotovil, da je bila s tem realizirana tudi njegova zahteva, da se zaradi interesov in koristi delničarjev opravi realno vrednotenje sredstev družbe. Ocenil je, da opravljeno prevrednotenje v nobenem primeru ne pomeni oškodovanja delničarjev Poslovnega sistema Mercator d.d. ampak pomeni popravo napak pri vrednotenju družbe iz časa lastninskega preoblikovanja družbe, ter s tem odpravo precenjenosti kot posledico stalno zakonsko predpisane revalorizacije. Ob tem je bil tudi seznanjen, da so bili s celotnim postopkom realnejše cenitve vrednosti stalnih sredstev predhodno seznanjeni vsi pomembnejši delničarji in upniki družbe in so ga podprtli.

28

Posebej pomembno za delničarje je dejstvo, ki izhaja iz revizorjevega poročila, da so v izkazih razkrita prav vsa dejstva in okoliščine, ki so pomembna in istočasno potrebna podlaga za uspešno poslovanje družbe, ter zato revizor nima pridržkov za finančne izkaze Poslovnega sistema Mercator d.d. za leto 1997.

Na osnovi dodatne obrazložitve revizorja je ugotovljeno, da gre v delu, ki se nanaša na prevrednotenje za opombo, ker sama cenitev v posameznih primerih ni povsem v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi, saj je bila uporabljena metoda cenitve v nekaj primerih preveč konservativna oziroma previdna.

Na navedeni seji je nadzorni svet tudi sklenil, da skupščini delničarjev predlaga sprejem letnega poročila za leto 1997, kot tudi sklep o pokrivanju izgube v predlaganem besedilu.

V Ljubljani, 17.10.1998

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Stanislav Valant

Poslovni sistem Mercator, d.d.

Trgovske družbe

Mercator Agrokompanija, d.o.o., Ljubljana, Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana

Mercator SVS, d.d., Rogozniška 8, 2250 Ptuj

Mercator Dolenjska, d.d., Livada 8, 8000 Novo mesto

Mercator Degro, d.d., Obala 144, 6320 Portorož

Trgoavto, d.d., Pristaniška 40 a, 6000 Koper

Mercator Modna hiša, d.d., Partizanska 3-5, 2000 Maribor

Kmetijske družbe

Mercator Agrokombinat, d.o.o., Cesta krških žrtev 145, 8270 Krško

Mercator Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, d.o.o., Kolodvorska 25, 1330 Kočevje

Mercator KŽK Kmetijstvo, Kranj, d.o.o., Begunjska 5, 4000 Kranj

Gostinski družbi

Mercator Hotel Ilirija, d.o.o., Trg prekomorskih brigad 4, 1000 Ljubljana

Mercator Sremič, d.o.o., Trg Matije Gubca 3, 8270 Krško

Inženiring družba

Mercator Optima, d.o.o., Breg 12, 1000 Ljubljana

Industrijske družbe

Mercator Emba, d.d., Slovenčeva 21, 1000 Ljubljana

ETA, d.d., Kajuhova pot 4, 1240 Kamnik

Zmajčkov butik, d.d., Koprnska 100, 1000 Ljubljana

Mesnine dežele Kranjske, d.d., Mesarska 1, 1000 Ljubljana

Gorenjska mlekarna, d.d., Smledniška 1, 4000 Kranj

Tovarna olja "Oljarica", d.d., Britof 27, 4000 Kranj

Mercator Pekarna Grosuplje, d.d., Gasilska 1, 1290 Grosuplje

Mercator Slosad, d.d., Bohova 1, 2311 Hoče pri Mariboru

